

Brassói Lapok

XXXIX. évfolyam
5. szám

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Péntek
1933. évi január 6

ELOFIZETÉSI ARAK: Belföldre postai széküldéssel havonként 60 lej, postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott útján fizet, az beszedési díj címén Brassóban további 2 lej, vidéken 6 lej fizet havonta. — Külföldre negyedévre 300 lej, félre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországra negyedévre 12 pengő, félre 24 pengő, egész évre 48 pengő. Magyarországon postátal rékpénztári számlánk száma 12.174. — HIRDETESEK díja 6 lej, szövegoldalon 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

AMERIKA FELEMELI BANKJEGYFORGALMÁT

Az elmenekült százmilliók

Vége, csakhogy vége van a karácsonyi vakációnak: végre, csakhogy ismét megkezdődhetek a botránnyok.

Ez alkalommal és a változatosság kedvéért a lej körül keletkezett most a botránny. A német tőzsdén nem jegyzik a lejt és a Birodalmi Bank nem fogadja el a lejt. Így mondták még ma reggel a hírek, amelyek természetesen — nem igazak. Az igazság — mondja a Banca Nationala, — hogy a román kormány és a német Birodalmi Bank megállapodtak abban, hogy a német Jegybank ne fogadja most el a lejt. Meg kellett állapodni és így kellett megállapodni — így tovább a „hivatalos”! — mert száz és száz milliókat menekített külföldre a romániai nagy tőkések csoportja és ott a lejt áron alul kínálta.

Ha így megnyugtatt bennünket a „hivatalos”, mi készségesen és azon menten meg is nyugodunk, csak egy és más kérdésben nem látunk még tisztán. Legelőször is ott nem látunk tisztán, hogy miképpen csempészhették ki a nagy tőkések a lejt és azt sem értjük, hogy honnan vette Románia azokat a nagy tőkéseket, akik százmillió számra külföldre menekítették a lejt? Tudunkkal deviza-kényszergazdálkodás van és tudunkkal mincsek nagy tőkések. Minden nap, reggel, délelőtt, este külön elírják panaszait a bankok, az iparvállalatok, a kereskedők, a földbirtokosok, az intellektuális és nem utolsósorban a politikusok és elmondják, hogy tönkrementek és tényleg úgy is van. Tönkrementek valamennyien, amit a legjobban az adó-statisztika igazol, amely azt bizonyítja, hogy ebben az országban senkinek sincs nagy jövedelme és a betét-kamatadó végösszege is odamutat, hogy ebben a mai leszegényedett világban ma már heverő nagy tőke-feleslegek nincsenek. Ha nincs hatalmas bankbetét és nincs hatalmas jövedelem, honnan származnak azok a százmilliók, amellyel szemben az állam nem talált olyan represszáliát, amelynek végrehajtása a maga hatalmában áll, hanem külön meg kell állapodnia egy idegen ország jegybankjával, hogy az segítsen rajta?

Nagyon hézagos még ennek a kérdésnek felderítése. Nagyon sok helyen kihagy itt még a logika láncolata. Valahol valami nincs rendben.

Addig minden rendben van, hogy sehol és senkinek immáron semmi és ez az általános, egyenlő és egyáltalában nem titkos nyomor, logikus és természetes folyamánya is egyrészt a világ gazdasági válságának, másrészt annak a gazdaság-politikának, amelyet a konjunktúra éveinek elszenderedése után a mindenkori hatalom kiigyalni tudott. De onnan kezdve, ahogyan a pénz, amely hivatalosan nincs és vagyoni, amelyről minden finánclelemény sem tudja kimutatni, hogy van, meoekül, semmi sincs rendben.

Illetve mégis.
Mégis rendben vannak a dolgok, mert a konkludens tények teljes erejű bizonyítékok és ez alkalommal azt bizonyítják, hogy nekünk van igazunk, nekünk, kis polgárságnak, akik évek óta hangoztatjuk, hogy az ország törvényei és a hatalom rendelkezései csak arra valók, hogy általuk csakis a kivételezett pénzüligarchia kasszálja kereshessen és akik azt jajgatjuk, hogy a köztelherviselés keresztjét ugyácsolták, hogy annak súlya alatt csakis a vergődő középosztály roskadozik.

Ezek nem szólamok és nem csupán nagy szavak, hanem — most már látszik! — komoly realitások. Nekünk volt igazunk, akik a romániai etatizmusban a kivételezés monopoliumát láttuk és a romániai adórendszerben a robott késői visszakészítést ismertük fel, mert hiszen, ha nem így lenne, nem tudnák a kivételezettek, akik ma még keresnek és a

Kedvező jelentés az államkincstár helyzetéről

Hírek szerint ezentul pontosan fizetik a kincstári tartozásokat

Jorga kemény kirohanása Pamfil Seicaru ellen — A hazai nagytőkések és a berlini tőzsde

Ellentét a kormány és a Nemzeti Bank között

Bukarest, január 4.

A közgazdasággal immár elválaszthatatlanul egybeforrott politika legfontosabb eseménye az államkincstár helyzetének hirtelen és a körülményekhez képest ragyogónak nevezhető feljavulása. A decemberi inkasszó meghaladta a kétmilliárd lejt, ami az utóbbi években rekordot képez.

Eme kedvező bevétel tette lehetővé a decemberi fizetések és nyugdíjak pontos kiutalását, ezenkívül az 1932-ben fogatnatosított szállítások számlájára 520 millió lej lefizetését. A kincstár rendelkezésére ezenkívül 75 millió lej érintetlenül

maradt a Nemzeti Banknál.

E szerencsés helyzet következményeképpen kétségtelennek látszik az, hogy

ez év folyamán már úgy a fizetéseket és a nyugdíjakat, mint az anyagokat pontosan fogják fizetni.

Ellenben változatlanul fennáll a multból átöröklött tartozások fizetésének kérdése, különösen pedig, ami a hadsereg tartozásait illeti. Amennyiben e téren nem tudnák a követeléseket kiegyenlíteni, az a veszély fenyeget, hogy a hadsereget ellátó ipar a jövőben képtelen lesz szállítási kötelezettségeinek eleget tenni.

A KÜLFÖLDI TARTOZÁSOK

Kedden délután visszaérkezett a fővárosba Tutuc professzor, aki a kormány megbízásából Berlinben Románia németországi hitelezőivel folytatott tárgyalásokat a román államnak engedélyezett kölcsönök részleteinek kedvezményes visszafizetése, illetve csökkentése tárgyában. Tutucot Madgearu pénzügyminiszter fogadta. Elhatározták, hogy a professzor csütörtökön visszautazik a német fővárosba. Kiszivárgott hírek szerint a német hitelezőkkel kellemes kilátások között folytak le a tárgyalások.

Jorga a hadszíntéren

A „szakértők” kormányának volt miniszterelnöke váratlanul megjelent a politikai fronton. Kirohanását Pamfil Seicaru-nak, a Curentul főszerkesztőjének egy szakértők kormányát bíráló és Jorga lemondásának körülményeit ismertető cikke provokálta ki. Jorga e cikke levélben válaszolt, amelyet hű fordításban leadunk nemcsak írójának minden érdeklődésre méltó egyénisége miatt, hanem azért is, mert a levél jellegzetesen tükrözi vissza a professor szenvedélyes személyiségét.

— Drága Seicaru uram, engedje meg, hogy az ön pártatlanságára hivatkozva helyreigazítást kérjek, amit szükségesnek érzek most, mivel én nem vagyok egy első osztályú politikai talpnyaló, hanem professzor, történész és újságíró.

— A helyreigazítás az ön szép újsévi számának politikai krónikájára vonatkozik. Azonban természetesen nem vonatkozik az ön képességeimről leszegezett megsemmisítő széljegyzetekre.

— Magam is azt hiszem a sajtóval és a közvéleménnyel együtt, hogy tönkénységem nem volt egyéb, mint az országban hibák sorozata, úgy a politikai

ban, mint az irodalomban, mely törtételeken nemlétezőnek vagyok tekintethető a tudományban is, ahol viszont bármely legénykének joga van kijavítani engem. Nyilvánvaló, hogy születésem nemzeti szerencsétlenség volt és hogy minél közelebbi halálom fölöttébb kíváncsú.

— A „szakértők” kormánya nem csinált egyebet, csupán összezsaparta a dolgokat és támadott. Nem létezik a konverzió törvénye, amelyet éppen azok tettek tönkre önző érdekeik miatt, akik bírálták, nem léteznek Jonescu Sisestinek a törvényei, sem Amza tábornoké, Hamangiu nem készítette elő a büntetőjogi törvényt, sem Cantacuzino doktor az egészségügyi reformot, a közlekedések terén Válcovici nem végzett uttorő munkát és Argetoianu sem csökkentette merészen a költségvetést egyharmaddal. S nem áll fenn a közoktatásügyi minisztérium szolgái rendszerének kiküszöbölése sem. Ezzel szemben mindazoknak a tehetetleneknek gyermekjátéka, akik utánam következtek, dicséretre méltó.

— Azonban nem hagyhatom meggyökerezni azt a hitet, mintha a kormányról hátulról kényszerítve távoztam volna el ugyanakkor, amikor gőrcsösen kapaszkodva a helyhez, amelyet sorra annyi kitűnőség foglalt el előttem és amelyet még nagyobb kitűnőségeknek ígérték oda, elmerültem a megcukrozott dicsőség álmaiban.

— Nem, a király nem szólított fel távozásra s nem is volt joga azt a kérdést feltenni hozzám, amelyet nem tudom honnan kaparazott elő a Curentul szerkesztője. Hanem én kérdeztem őt meg afelől, rajjon mehadhatja-e nekem a horizontot a költségvetésnek ahhoz az amputációjához, amelyhez ma érkezünk el, a kormány pénzügyi zsenijeinek két hónapja idővesztéseket je-

lentő illúziói után. Mert drága Seicaru uram, én nem vagyok afféle senki ember s nem egyezhetem bele abba, hogy az intrikások gúnytárgya legyek.

— A királynak nem volt válasza részemre és erre távoztam.

— Fogadja drága Seicaru uram régi érzelmeim biztosítását, valamint jókívánságaimat a kezdődő ujesztendőre, amelyben érezze ön is magát boldogabban, hisz végül van már valaki, aki ezt az országot boldoggá tegye.

JORGA MIKLÓS

NEM JEGYZIK A LEJT NÉMETORSZÁGBAN?

Bukarestben a legnagyobb szenzáció erejével hat az egyik lapnak az a közlése, hogy a Német Birodalmi Bank a Banca Nationalăval kitört konfliktusának a következményeképpen beszüntette a román valuta elfogadását és a lejt törölte a tőzsdén jegyzett pénznemek sorából. Miután ez az intézkedés egyértelmű azzal, hogy a lejt Németországban egyszerre megtagadják, a román fővárosban a berlini jelentés a legkínosabb bombaszennázó volt.

A Nemzeti Bank az éjszakai órákban közleményt adott ki, közölve, hogy a Német Birodalmi Bank a román kormány hozzájárulásával intézkedett.

Ugyanis az utóbbi időben külföldön veszedelmes lejspekuláció indult meg, spekulánsok hatalmas tömegében dobták piacra a lejt, ami a stabilizációs árfolyamot komolyan veszélyeztette. Ezt az üzérkedést csak úgy lehetett megállítani, ha a Német Jegybank megtagadja a lejvaluta beváltását. Ezért törölték a tőzsdéről a lejárfolyam jegyzését is.

A németországi lejüzérkedés főképpen azért érintette kínosan a román kormányt, mert

a spekuláció haszonéhes nagytőkésektől indult ki, akik százmillióss összegűket csempésztek át a határon és menekítettek ki külföldre, áron alul kínaioba eladásra a román pénzt, hogy így idegen valutához juthassanak.

A NEMZETI BANK ÉS A KORMÁNY

A Cuvântul értesülése szerint a Nemzeti Bank és a kormány között súlyosnak nevezhető nézeteltérés tört ki, mivel a jegybank igazgatósága nem tette magáévá a kormánynak a nepszövetségi szaktörök ellenőrző tevékenységével kapcsolatban kialakult álláspontját.

Amennyiben ez ellentéteket nem sikerülne kiküszöbölni, annyiban a folyamatban levő ügyek, amelyek amugysem túlzottan vigasztalóak, teljesen összezavarodnak.

Monstre feketeszesz-pör Kolozsvárt

Kolozsvár, január 4

A kolozsvári törvényszék előtt január 16-án kezdődik meg egy feketeszesz bűnpör monstre-tárgyalása. A pernek 36 vádlottja és 126 tanúja van.

Mindazokat, akik a tárgyalásokon nem jelennek meg, karhatalommal fogják elővezetni.

A nyílt tengeren kigyulladt egy nagy német hajó

Hamburg, január 4

A Hamburgból néhány nappal ezelőtt utnak induló 40 ezer tonnás „Atlantic” nevű kereskedelmi hajó Bordeaux és Le Havre között a nyílt tengeren kigyulladt. A tűz teljesen beborította már a hatalmas hajóépítményt, amely mint lobogó lánya messi megvilágítja a tengert. Hír szerint a Rehr nevű kis német gőzös siet elsőnek az Atlantic segítségére és eddig a legénység közül 80 embert megmentett. Utasok a hajón nem voltak. Az Atlantic, minden valószínűség szerint menthetetlen és elégése óriási károkat okoz, amennyiben nagymennyiségű áru volt rajta felhalmozva.

Titulescu nem vállal mandátumot

Bukarest, január 4.

A mehedintj választókerületben megválasztott szenátori tisztségre a kormánypart Titulescu külügyminisztert akarta jelölni.

Titulescu a meghívást visszautasította s azt azzal indokolta, hogy ő államtitkár, aki a külügyminiszteri széklet az államtitkár minőségében kapott megbízás alapján tölti be s mint ilyen, mandátumra nem reflektálhat.

Lejben blokálik az összes külföldi szállítók követeléseit

Bukarest, január 4

A pénzügyminiszteriumban ma délelőtt Madgearu pénzügyminiszter a Berlinből hazaérkezett Tutuc professzor, Stancu jövedéki vezérigazgató és Costachescu mérnök, a pénzügyminiszterium vezértitkára között, tanácskozás volt a külföldi szállítók kifizetési módjait illetően.

Elhatározták, hogy a szállítókra járó summákat lejben a Nemzeti Banknál

blokálik, mindaddig, míg csak a kormány a külföldi fizetésekre szóló tilalmakat fel nem függeszti.

Tutuc professzor e héten elindult újabb külföldi útjára s a hitelezőkkel igyekszik megállapodni, hogy a blokáli időtartamra mondjanak le minden kamatigényükről s esetleges kártérítési követeléseikről is.

Schneider-Creuzot már újra szerepel

Hatmillió dollár értékű hadifelszerelés

Peking, január 4

Megállapítást nyert, hogy a japánok a legutóbbi hónapokban hat millió dollár értékű fegyvert rendeltek a francia Schneider-Creuzot csoportnál.

A japán-kinai konfliktus csak azért nem tört ki előbb, mert ez a hatmillió dollár értékű hadifelszerelés csak most érkezett be Japánba.

A kínaiak kibangsulyozzák, hogy azok a fegyverek, tüzérségi felszerelések és egyéb hadászati anyagok, amelyek a harcok során zsákmányokul esnek, kivétel nélkül francia gyártmányok és így a kínaiak meg vannak győződve arról, hogy Japán most őket újból nem támadhatta volna meg, ha a franciák Japánt hadiszállításaikkal nem támogatták volna.

Az aradi munkanélküliek jajkiáltása

Igéretnél egyebet nem tudnak kihozni

Arad, január 4.

A munkanélküliség aradi frontszakaszán a helyzet kétségbeesetten reménytelen. Az intellektuel munkanélküliek a legsötétebb nyomorban tengődnek s remény sincs arra, hogy helyzetükön valamit változtassanak.

A magánalkalmazottak szervezete már többször is kísérletet tett a segélyakció megindítására érdekében s egyedül a városi tanácshoz hét memorandumot nyújtott be, teljesen eredménytelenül.

És az aradi intellektuel munkanélküliek helyzete annál kétségbeesettebb, mert a hatóságok nemcsak segíteni nem tudnak s nem is akarnak, de még attól is elzárkóznak, hogy a gazdasági válság és a leépítési epidémia által okozott legalább panaszokat elmondhassák.

Szerdán délelőtt a magánalkalmazottak szervezete felvonulást akart rendezni a városházára, a sziguranca azonban közölte a nyomortüntetés rendezőivel, hogy

a menetet könyörtelenül szétverik.

A sziguranca tilalma ellenére is nagyszámú intellektuel munkanélküli gyülekezett a déli órákban a városháza előtt, azzal a szándékkal, hogy a polgármester elé jusson.

A hatóságok azonban erős rendőri karhatal-

mat vezényeltek a városháza elé, s a tömeget részben visszatartva, részben szétosztva, csak egy 20 tagú küldöttségnek engedte meg, hogy belépjen a városháza épületébe. Ezt a küldöttséget is a rendőrök kísérték végig a városháza folyosóján s a polgármester is rendőri kísérettel a polgármesteri hivatalba ment. A polgármester aztán kifejtette, hogy sajnos a város nem tehet semmit a munkanélküliség érdekében, mindazonáltal mindent megpróbál az érdekében.

Ez a minden, amit a város és a hatóságok tesznek a munkanélküliekért, valóban nemcsak a semmivel egyenlő, hanem egyenesen arculcsapás annak az elvnek, hogy segítségért szorulókat támogatni kell. Természetbeni segélyt alig kap néhány munkanélküli, az élelmiszer adagok minimálisak, jórésben nem is alkalmasak emberi fogyasztásra, a liszt és kukoricadara pedig döbös. A munkanélküliek kérték, hogy napi 60 lej segélyt adjon a város, erről azonban szó sem lehet, mert a városi közigazgatásnak nincsen pénze erre a célra s olyan törvény pedig, amelynek alapján a város 1933. évi költségvetésébe a munkanélküliek segélye felvehető volna, eddig még nem került ki a törvénygyárból.

A határmenti romantika két tipikus példánya

Egy udvarias mozdulat, amely 18 ezer lejbe kerül — Tilos tuini az elszaladt ló után

Szatmár, január 4.

A román—csehszlovák határon, ahol télen, nyáron virul a csempészromantika, különösen sok alkalom nyílik arra, hogy a mindennapos élet szürke unalmát változatossá tegyék kis és nagy jelenetek, amelyeknek drámai bonyolalmát a szigorú rendelkezések copijából, tudatlanságból, rosszindulatból és nagyképűségből szövi össze az ármányos rendező.

Itt van mindjárt, egy csoportban, a határmenti romantika két tipikus példánya. Lehet sirni, buslakodni, mulatni, könnyet ejtve nevetni azon, hogy milyen furcsa vonal az a nemzetközi egyezményekkel biztosított görbe vonal, amelyet határnak neveznek. Nem is látjuk a földön és mégis világokat, érdekeket, köteleket, érzelmeket választ el olyan biztos és könyörtelenül, mintha a vonal egyik és másik oldala más-más világgrészen volna.

KLEIN JÁNOS AZT HITTE!...

Klein János azt hitte hogy az udvariaság hozzátartozik a messze idegenből jövő hazaérkező ember testi és lelki berendezkedéséhez.

Klein Jánosnak meg kellett tanulnia, hogy a határvonalon túlról más világba érkezik az ember s azt a méla tanulságot is le kellett vonnia hatósági támogatással, a törvények alapján, hogy bizony mindenütt rossz, de itt-bon mégis csak a legrosszabb.

Ez a Klein János Segesváron született, ott

is élt, amíg rá nem jött arra, hogy megélni pedig nem lehet. Akkor aztán gondolt nagyot és merészet s kivándorolt Németországba. Sokra nem vitte, de amit tehetett, megtette a boldogulás érdekében. Felcsapott vándorkereskedőnek s olyan ügyesen seftelt a német országutakon, városokban és falvakban, hogy hat évi kóborlás eredményeképpen 10 ezer lej értékű német márkát spórolt össze.

Történetünk hőse ezzel a szerény summával is Króznának érezte magát s elhatározta, hogy mégis csak hazajön Erdélybe. Hat évi vándorlás és 10 ezer lej neki elég volt a német sógor vendégszeretéből. És hazajött. Hazabumlizott. Egészen a halmi határállomásig.

Boldogan szállt le az ismerős hazai földön feleségével, kis motyójával és a megspórolt 10 ezer lejjel. Nem lehetett panasza azért, hogy nem várta bandérium és fegyveres lányok serege, hiszen az efféle parádét nem az ilyen Klein Jánosok számára tartogatja az élet. Azért mégis csak várták Klein Jánost és fogadták is az előírások etikkével. Alighogy le szállt, a vámtörzsek nem mulasztották el Klein Jánost hiva s fogadtatásban részesíteni. Nagyön barátságosan bántak vele, elvámolták minden portékáját a legnagyobb rendben. S Klein János már azt hitte, hogy mehet és szállhat arra a vonatra, amely kisebb-nagyobb kerüléssel, némi átszállásokkal, esetleg viszi haza, küküllőmenti szülővárosába.

De ekkor valami történt. Olyan jelentéktelen, bagatell kis dolog, amire az ember ügyet sem vet. Mint a szunyogcsipésre, amely pedig magában hordja veszedelmes bajok csiráját.

Az egyik vámtörzst odafordult Klein János. hoz és nyugodtan, minden emóciótól mentesen, inkább kérőleg, mint kérdőrevonólag, kérdést intézett hozzá:

— Van öngyújtója?

Klein Jánosnak volt öngyújtója. Persze, hogy volt! Hiszen a praktikus németek között hat év alatt megtanulhatta, hogy az öngyújtó épp olyan szükséges a mindennapi élethez, mint a lélekzetvétel. Klein János tehát azzal a készséggel és udvariassággal, amely a nagyvilágot járó embereknek második természetévé válik, hirtelen előkapta a tűzszerszámot és felpattintotta a fedelét.

— Tessék!

Azt hitte a jámbor lélek, hogy a vámtörzsrá akar gyújtani... Hat évi vándorlás után mit is hinne mást az ember, akitől öngyújtó iránt érdeklődik egy felebarátja, még ha hivatalos minőségben is.

Csak a következő szempillantásban tudta meg Klein János, hogy mire gyujtanak rá ilyenkor minálunk a hivatalbéli méltóságok. A vámtörzst is rágyújtott, nem cigarettára, hanem a hivatalos litániára, amelynek vége az lett, hogy

öt, feleségét, a motyót, a pénzt és az öngyújtót, az óvatosságból hozott néhány darab kovával egyetemben leszállították a vonatról.

— Van öngyújtója? — kérdezte a vámtörzst és az a kérdés valamivel később azt jelentette Klein János számára, a hazaérkezés első félórájában, hogy

vagy fizet 18 ezer lej birságot, vagy pedig dutyiban rothad időtlen-időig, azaz pontosan hat kerek hónapig.

Klein János Németországból jött, ahol a vándorkereskedőknek halvány sejtelmük sincs a svéd gyufatörzstől kötött szerződésről, az öngyújtó és kovaháborúról. Amelynek elkeseredett közelharcában már sok egzisztenciát lőttek halálra ezzel a kovás masinával. Ezzel szemben a vámnál és más hatóságoknál nagyon jól tudják, hogy a messziről jött idegenek csakugyan — nem tudják a dörgést az öngyújtó és a kova körül.

És mert ezek a kis szerencsétlen Klein Jánosok ezt nem tudják, megtanítják a törvények alapos tudására őket. A tandíj csak 10 ezer, vagy hat havi dutyi.

Klein Jánosné pedig sirva szaladgál hatóságtól hatóságig. Elsírhatja minden keserves könnyét. És térdig elköptathatja a lábait. Nem tudnak segíteni rajta.

Mire elapadnak a könnyei, mire térdig lejárta lábait, ő is megtanulja, hogy nálunk semmin sem tudnak segíteni. Már amin nem akarnak.

LOVAK A TILOSBAN

Könnyebb és rizikóltalanabb mulatság a tévének átbujni a tü fókán, mint átlépni azona a határvonalon, amely két ország között láthatatlanul kanyarog.

Kótai Gedeon és Kobza József gazdálkodók Halmi közelében fáért mentek az erdőre. A míg a fával vesződtek, a hámból kifogott lovak elcsatangoltak néhány lépésnyire.

A két gazda utánuk eredt és visszaterelték a lovakat. Javában hajtották visszafelé a kóbor állatokat, amikor granicsárok álltak előjük:

— Hogy merítetek átlépni a határon?

Ésre sem vették, hogy a lovakat Cscheslovákiából terelték vissza Románia területére.

Most határátlépői minőségben a szatmári törvényszék fogházában várják „példás és méltó” büntetésüket.

(—)

Vandál rombolás Máriaradnán

Arad, január 4.

Aradra érkezett jelentések szerint Máriaradnán, a híres zárandokhelyen, 20—25 román fiatalemberből álló csoport vandál rombolást és magyarellenessé tüntetést rendezett. A tüntetők felmentek a Kálvária-hegyre, ahol a sátrakat, emlékeket össze rombolták, a jelenlévő magyarokat pedig inzultálták s vallási ceremóniákat kigúnyolták.

A tüntetésről egyelőre részletesebb beszámoló nem érkezett.

Nagyvárad nem kapott munkakamarát

Nagyvárad, január 4.

Mint ismeretes, 16 romániai városban felállították a munkakamarákat. A városok között Nagyvárad, amely minden tekintetben az erdélyi városok egyik központjának számít, nem szerepel. Az ipari hatóságok kijelentették, hogy Nagyváradot az aradi munkakamara mellé osztották be.

Nagyvárad mellőzése óriási felháborodást keltett.

Itt a drágasági hullám

Az új forgalmi adók életbelépése ugrásszerű emelkedéseket okozott a piacon

A kisiparosok előnyös helyzete a gyárosokkal szemben

Bukarest, január 4.

Megemlítettük már, hogy a Monitorul Oficialban megjelent a forgalmi adó új formájáról szóló törvény, amely január elsején már életbe is lépett.

A gyárak és vállalatok már hozzá is igazították üzemeiket a törvényhez s ennek következtében a piac máris felmutathatja az első eredményt: az árak országszerte rohamosan emelkednek.

NINCS MÁR KENYÉRBÉLYEG

Hétfőtől kezdve a kenyérbélyeg rendszer megszűnt s e napon már ragaszok nélkül árulták a pékek a cipókat. Ezzel szemben a pékek ezentúl forgalmi adót fizetnek.

A fehér kenyér után, amelyet 9 lejével árulnak kilogrammonként, a forgalmi adó 22 bani, míg a 8 lejes fekete kenyér után 20 bani.

A csökkentés tehát, a kenyérbélyeghez viszonyítva, jelentékeny. Ezzel szemben a kenyér ára változatlanul maradt mindezt.

A KISIPAROSOK KEDVEZŐBB HELYZETE

Ugyancsak hétfőn megszűnt az a régi rendszer is, amelynek értelmében a kisiparosok eddig a forgalmi adó helyett átlagszázeget fizettek, amelyet becslés útján és az előző év forgalmának figyelembevételével vetettek ki.

Hétfőtől kezdve a kisiparosok (hogy ki kisiparos, azt a törvény pontosan meghatározza), mentesek e taxa fizetése alól. Ilyenképpen a kisiparosok ez adó erejéig előnyben vannak a nagyiparosokkal szemben. Ez az előny szinte felbecsülhetetlen.

Például egy kisiparos műhelyében és egy gyárüzemben előállított lakkcipő között ezentúl 11 százalékos lesz az előállítási árkülönbség.

Ugyanis a lakkcipő után ennyi a forgalmi adó. Más példa: az autókarrószeria, ha kisüzemben állítják elő, 16 százalékkal olcsóbb lesz, mint ugyanaz a karrószeria nagyüzemben előállítva.

Egyébként az autókarrószeria után eddig a forgalmi adó 2,20 százalékos volt. Ezután ez az adó 16 százalékos lesz.

A DRAGULÁS

A piacon uralkodó áremelkedést a forgalmi adó 11 százalékos kategóriája okozza. Ugyanis az e kategóriába eső áruk túlnyomó többsége eddig csak 2,20 százalékos volt megadóztatva. Tehát az emelkedés mintegy 9 százalékos.

Íme, a kategória árunemeinek néhány fontosabbja:

Szattyánbőrök, bőrcsokorok, lakkcipők, gombok, édes torták, kétszersültök, banán, füge, amerikai magyorka, datolya, mustár, csokoládé, cukrozott gyümölcs, befőttek, növényi anyagból készült plüskék és bárszörnyek, szőnyegek és gyapjutekarakók, géppel gyártott pamutcsipkék, rózsafa, exotikus faneműk (butorok és más készítmények csak 1 százalékos van megadóztatva), kések, festett falkarok, cellulózartók, rostos papírok, csomagolásra szánt selyempapírok, tapéták, bélelt borítékok, polcra való csipkepapirok, petroleum és egyéb lámpák, stb.

Az áremelkedéshez hozzájárul az is, hogy sok árucikk, ami eddig mentes volt a forgalmi adó alól, ezután 2,5 százalékos adó alá kerül. Így a rizs, az olajos magvak, fekete bors, nyers kávé, kenyér, liszt, tojáskó, nyers alumínium stb.

A TEMESVÁRI PÉKEK MOZGALMA

Temesvári pékkörökben igen nagy megnyugvást keltett a kenyérbélyeg megszüntetése, azonban most azt is szeretnék az illetékesek elérni, hogy a kenyérbélyeg kihágások miatt kirótt meglehetősen nagyösszegű büntetésektől is mentesítsék őket.

Temesváron 240 olyan kihágási per van folyamatban, amelyből a kirótt büntetés 5000 lejre, sőt néhol többre is rug. A törvényszék eddig a felebezések 90 százalékát megszüntetette. A temesvári pékek most mozgalmat indítottak a most már időszerűtlenné vált büntetések eltörlésére.

SZATMÁRON MÉG VAN KENYÉRBÉLYEG

Az erdélyi városok közül talán Szatmár az egyetlen, ahova a kenyérbélyeg használatát felfüggesztő rendelet még nem érkezett meg s

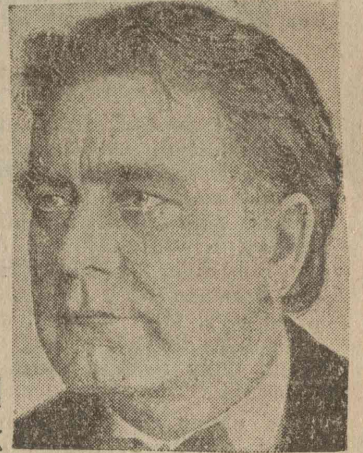
a hatóságok erősen követelik a pékektől a bélyeg további használatát.

A szatmári pékek igen elkeseredett hangon gyűlést tartottak s kimondták, hogy

amennyiben ebben az ügyben a legközelebbi időn belül sürgős intézkedés nem történik, úgy ők beszüntetik a sültést, amely még mindig nem okoz nekik nagyobb kárt, mint a már szükségtlenné vált kenyérbélyeg használata.

Borah szenátor hivatalosan bejelentette, hogy Amerika felemeli bankjegyforgalmát

Amerika nem tud versenyezni az aranyalap nélküli államokkal és így vagy inflációval, vagy ezüst valutájú pénzzel védekezik

Washington, január 4.

A szenátus külügyi bizottságának ma igen izgalmas ülése volt. Az ülés során szólásra emelkedett Borah szenátor, aki kijelentette, hogy elérkezett az ideje annak, hogy Amerika bankjegyforgalmát megemlje.

Borah bejelentését hatalmas vihar fogadta, de ennek ellenére is a szenátor folytatta beszédét és kijelentette, hogy a szenátus megnyitja alkalmával azonnali törvényjavaslatot terjeszt be, amely a dollár értékcsökkentését célozza.

Borah szenátor kifejtette, hogy ez elől a rendszabály elől Amerika nem térhet ki, mert az amerikai agrárius a nemzetközi piacok versenyében teljesen védetlenségben áll. Az amerikai termelő minden produktumának árát letörlik azok az agráriusok, akiknek országa letért az aranyalapról. Ezzel a pénzügyi technikával előnyül az aranyalapon álló amerikai termelő nem versenyezhet.

— Ezek szerint — mondotta Borah szenátor — Amerikának is igénybe kell venni ezeket a pénzügyi eszközöket. Mi mindenesetre azon vagyunk, hogy az infláció útjaira térjünk, amit vagy úgy érünk el, hogy a bankjegymennyiséget szaporítjuk és ezáltal a dollár értéket megcsökkentjük, vagy pedig úgy, hogy mi is odahagyjuk az aranyalapot és az ezüstalapú pénzügyi rendszer hívére szegődünk.

Borah bejelentése nagy vihart keltett, amelyre a holnapi reggeli tőzsde is bizonyosan megfelelően reagálni fog. Politikai körök véleménye szerint Borah, aki Amerikában, különösen a Roosevelt érá alatt, súlyos politikai egyéniség lesz, nem lépett volna inflációs tervével a szenátus bizottsága elé, ha előbb meg nem győződött volna arról, hogy tervét maga Roosevelt is megértéssel támogatja.

A genfi egyezmény ügyében állítólag koronatanács ül össze

Az ellenzéki vezetők hozzájárultak a Népszövetséggel való megállapodás aláírásához

Bukarest, január 4.

Mihalache belügyminiszter ma délelőtt visszatért Athénból a fővárosba. Holnap már részt vesz azon a minisztertanácson, amely a genfi egyezmény aláírásáról fog dönteni. Ma este Maniu is Bukarestbe érkezik Kolozsvárról s így a kormány tagjai e döntő jelentőségű tanácskozáson kivétel nélkül jelen lesznek, eltekintve Popovici igazságügyminisztertől, aki külföldi utján megbetegedett és egy Bécs melletti szanatóriumban üdül.

di utján megbetegedett és egy Bécs melletti szanatóriumban üdül.

Az elmúlt hét folyamán a kormány a Népszövetség feltételeit ismertette az ellenzéki pártok vezéréivel. Kiszivárgott hírek szerint az ellenzéki politikuskok valamennyien hozzájárultak az egyezmény aláírásához s így a megállapodás mintegy egy nemzeti aktus lenne.

A közös állásfoglalásról szóló hírekkel

szemben a konzervatív párt hivatalos lapja, az Epoca arról ad hírt, hogy a pártvezetők a közelmúltban a királyi elnökléte alatt koronatanácsra gyűlnek össze, hogy a kérdéskörrel döntsék. Amennyiben a pártvezetők megegyezéséről szóló hírek nem felelnek meg a valóságnak, sőt a döntés éppen ellenkező értelemben történne meg, annyiban a belpolitikai élet néhány napon belül is a legfrappánsabb meglepetéseket hozhatja.

Ludendorff tábornok közönséges adócsalónak nevezte Hindenburgot

Egy képviselő viszont rosszhiszemű rágalmozónak minősíti Ludendorffot

Berlin, január 4.

Nyílt titok az egész világon, hogy Hindenburg tábornagy, a német birodalom köztársasági elnöke és Ludendorff tábornok, régóta ellenséges viszonyban vannak egymással.

Az ellenségeskedés most ismét újabb összecsapásra vezetett. Az offenzívát Ludendorff kezdte újra, azzal a cikkével, amely a Volkswarte című lapban közölt. Cikkében azt állítja Hindenburgról, hogy közönséges adócsaló. A német nemzet ugyanis Hindenburgnak

ajándékozta a waldecki kastélyt s a tábornagy, hogy halála után fia megmeneküljön az örökösödési illetékek fizetése alól, a kastélyt azonnal fia nevére telekkönyvezte.

A ludendorff-offenzívában Oldenburg-Januscha birodalmi gyűlési képviselő megkapta a magáét. Őt azzal vádolja a herci-as generális, hogy a parlamentben ő kezdeményezte a waldecki kastély ajándékozására irányuló mozgalmat s ezért hálá fejében hatalmas összeget kapott Hindenburgtól a keleti agrárius-

sok segélyezésére rendeltetett alapból. Hindenburg nem válaszolt a haragos bajtársnak, de Oldenburg-Januscha képviselő a Kreuzzeitung hasábjain azt felelte Ludendorffnak, hogy a waldecki birtokot Hindenburg csak haszonélvezetre kapta, a kastély meg ma is a német nemzet tulajdona s így átírni sem lehetett senkire, Ludendorff pedig rosszhiszeműen hazudik és rágalmoz.

Az a vád sem igaz, hogy Hindenburgtól pénzt kapott volna a maga személyét illetőleg a keleti agráriusok segélyalapjából.

Követlenül kimondottan eredeti OLLA-1, mely évtizedek óta elismert és vezető minőségű!

SZÁZKÉTEZER CSALÁD ÖNÁLLÓ-SITOTTA MAGÁT

Törvényen felül és törvényen kívül 364 falu megoldotta a konverzió nagy kérdését

— A B. L. munkatársának jelentése erdélyi körutjáról. —

Kolozsvár, január 4.

Ez az ország, mint minden ország, tele van adóssal és hitelezővel. És a békétlenek ellenére háború e pillanatban csak azért van, mert adós és hitelező egymásnak nem fizetnek. Azon, hogy az államok egymásnak nem fizetnek, valahogyan már túltettük magunkat, de abba, hogy mellettem lakó társom szédem ne fizesse meg a maga pár krajcár adósságát, amikor él, eszik, iszik, alszik, beletródnia nem lehet.

Ezt a nagy háborút a mi kormányzati hatalmunk nem egyszer le akarta már csendesíteni. Ezer módját és ravaszágát kitalálta annak, hogy a feleket egymáshoz közelebb vigye, az adósságot mentesítse

valamennyire, a hitelezőt csendesítse annyira, amennyire. Ezek a közbenső békéltető eljárások nem valami nagyszerűen sikerültek. Sőt, abból, hogy folyton összebékítette a kormány az adóssá a hitelezővel, egyre nagyobb és nagyobb lett a harag.

És egyre jobban és jobban megállott a termelő munka.

A hitelező újabb rendelkezésre várt, olyanra, amely mégis csak megszorítja az adós nyakát, az adós újabb törvényt kívánt, mely még jobban kitarja nemfizetésének lehetőségeit.

Közben ott tartunk, hogy a törvényszűret mustja borra sem forrott még és újabb szüretet áradata önti el a gazdasági élet humuszát.

lomba vonulna, azonnal reaktiválnák az a haldokló pezsdülés, amelynek valójában sehol semmi organikus hibája, csak éppen az a baja, hogy kezét-lábát összekötötték. És közben az orvosprofesszor halálosan meg van sértve, mert páciense, akinek immár nincsen sem szabad keze, sem fürge lába, nem akar és nem tud Nurmival versenyt futni.

Ennyit ide kellett irni. Harag nélkül és a lázadás egyetlen hangos szava nélkül ide kellett nyomtatni, hogy azért nincs egészség, mert odafent a magában tulságosan sok és tulságosan felsőbbregecs a bölcsesség.

Mintha az esthajnali csillag vonzané tekintetét, úgy nézi. On is váguódva a legirézőbb kölni vizet. — Ilyen még nem volt — Ez az adó balzsamnak tekintheti ezt az elbátolósárfülmöt.

TOUTES LES FLEURS D'ARGY

Az ötödik kerék is van olyan hiba mint ha a négyből egyik-másik néha-néha hiányzik.

Halász Sándor

Százkétezer család önállósítja magát

Százkétezer család megunt, hogy nap-nap mellett új szabályozások és rendelkezések zavarják életé normális meátét és önállósította magát. Ezt a százkétezer családot nem érdekli tovább a konverzió törvény, a végrehajtások felfüggesztésének rendelete, a moratórium és egyéb „uri huncutságok”, hanem törvényt lát éppen úgy, mint hajdan, ahogyan nemzeti és törzsek évente egyszer összejöttek, hogy tisztára mossák az egymás szennyesét.

Van ebben az Erdélyben 364 olyan szövetkezet, amely központi vezetés alatt áll. Magyar szövetkezetek ezek, de akad közöttük román tag is, sváb is, szerb is. Kis falusi üzletecskék ezek, kevés realis alappal, de nagyon sok bizalommal és reneteg józan megértéssel. Ezek a kis boltocskák a válság legnehezebb óráiban, tavaly december 31-én, egy negyedmilliárdnál jóval több betétet kezeltek.

Nagy pénz ez a nagy összeg százkétezer falusi családban és éppen ezért nagyon nagy volt a jajveszekelés és siránkozás, amikor Argetoianu egy szép napon arra

ébresztette őket, hogy a negyedmilliárdból nincsen meg egyetlen egy bani sem.

A százkétezer elvesztették a 287 millió lejt, mert ugyanezt a pénzt, sőt a hiteleszövetkezetek saját tőkéit és egyéb kölcsön összegeit is a vezetőség jogosan és bankszerűen falusi kis apró birtokocskákba kihelyezte.

A betétet megetté tehát a kölcsön és tönkrement a százkétezer család ugyanakkor, amikor a kölcsönök által egyáltalában nem gazdagodott meg a kölcsönadó százezernyi kisbirtok sem.

Últek és vártak.

Babilon romjainál ültek és vártak.

És nap-nap mellett, mindannyian külön izgultak. Mert nap-nap mellett a kormány új és új izgalmakról gondoskodott. Ma megszavazott egy törvényt, holnap kibocsátott egy rendeletet, holnapután új köntösbe öltöztette adós és hitelező összekuszált jogi viszonyát, de mindezekből a rendelkezésekből nem lett pénze annak, akinek volt és nem került hitel annak számára, akinek hitelre szüksége lett volna.

Most aztán megunták.

Egyezkedni, ahogy csak lehet

Elhatározták, hogy önállósítják magukat. Ők, a 364 tagszövetkezet, ők, a százkétezer hitelező-család s ők a százezernyi nyomorult kisbirtokocskák, amelyek konverzió és moratórium ellenére is hitelvesztetten munkaképtelenné váltak,

megcsinálták az új, önálló, törvényektől független és törvényektől különálló saját külön törvényüket.

Tessék, így csinálták meg:

A Gazdasági és Hiteleszövetkezetek Szövetsége összesen kihelyezett 364 tagszövetkezet után 467 millió lejt. Kihelyezte a betétjét, a saját tőkéjét és a kölcsönöt. Mérlegének passzív oldala így néz ki:

Betétállomány	287.000.000 lej
Saját tőke	110.000.000 lej
Kölcsönök	70.000.000 lej

Összesen: 467.000.000 lej

A feladat nagyon egyszerű.

A 287 milliót képviselő betétesnek annyit kell kapnia, amennyit a 467 milliótól tartozó adósok összesége fizetni tud.

Ezt törvény sohasem intézi el. Ezt rendelettel nem lehet rendbehozni. A legrövidebb ut az egyenes: eresszük tehát össze, egymással szemtől-szembe, az adóssá és a hitelezőt. Ragadjanak az egymás üstökébe, civakodjanak és veszekedjenek, hogy — megbékülhessenek.

December 14-én kezdte meg a Szövetség a békéltető gyűléseket. Nagyváradon kezdte. Aztán átment Szatmárra. Levutazott Temesvárra, Aradra, Lugásra és most utazza az ország minden szövetkezeti központját, ahol is a következő egyszerű és keresetlen szöveget intézi a nép jámbor gyermekehez:

— Nézzétek! Semmi értelme a sok huza-vonásnak! Akinek betétje volt, annak kell a pénze. Akinek tartozása van, annak fizetni muszáj, mert különben elvesztett ember. Kiss Péter 10 ezer lejtel tartozik a szövetkezetnek, Nagy János 10 ezer lejt követel a szövetkezetől. Mi nem tudjuk nektek odaadni a Kiss Péter pénzt, mert Kiss Péternek csak 30 év alatt kell kifizetni a maga tartozását. De Kiss Péter ott lakik a faluban Veled, te Nagy János. Beszélj vele közvetlenül. Minden falu egyezzek meg közvetlenül.

Amelyik faluban nagyobb a kihelyezések végösszege, ott a betétesnek többet kell fizetnie, ahol viszont kisebb a kihelyezések summa, ott a betétes kevesebbet fog elveszíteni. Egyszerű és tiszta számítás ez. Rajta hát!

És mindennap jön a jelentés: ez a falu megegyezett, harminc százalékban egyezett meg. Ez a másik falu szintén megegyezett, de ebben a faluban már 45 százalékot engedett el a betétes és csak 45 százalékkal kevesebbet tud fizetni az adós. De megegyeznek egymással. Ki hogyan, ki három évre, ki tíz évre, ki még hosszabb időre.

Elakadt a székér, mert az elemek erejével nem lehet játszani. Ma olyan a világ, hogy elakad benne a gazdasági élet menete. Rántani kell rajta egyet. Ha az egyik elöl rántja és a másik hátnál, akkor úgy néz ki, mint a — hivatalos konverzió. Ha mindketten egyszer és előre rántanak rajta, becsületese és nagyot, valahogyan csak mozgásba döcög a pénzfolyam. Így lesz valahogyan. Így, a hogy most van, nincs sehogyan sem.

Nincs tovább.

Még tanulsága sincs tovább. Fent a magasban az élet logikájának tanulságait levoinni nem szokták. Ők, ott fenn, bölcsék és okosak. Akik sohasem néznek le a mélybe, nem fogják meg az idegesen viháncoló pulzust, csak légüres térben sugározzák halhatatlan bölcsességüknek nagy-nagy fényességét.

— A buta tömeg nem tudja mit akar, nem tudja mit csináljon. Nem ismeri a pénzgazdálkodás nagy összefüggéseit és örök törvényszerűségeit. A buta tömeg az élet eleje vagyunk és a bölcsesség fényessége. Mi nem hallgathatunk egyszerű és kézenfekvő házipatikák csodaszereire, mi az orvostudomány és a kémia felfokozott okosságának eredményeivel gyógykezelnünk.

És így tovább. Még ezer szólam és még százezer frázis. És közben áll az élet, a melynek rohanni kellene és halkul az ütem, amelynek hangosan dobbanni muszáj.

Ha holnap reggel az ország pénzügyi minisztere az ostoba paraszti logika színi jéig leszállana, ha holnap reggel az eta tizmus és az állami beavatkozás nyunga

Vissza a lóhoz...

600 soffőr Prágába tart...

Prága, január 4.

A taxisoffőrök tiltakozó gyűlést tartottak Zlinben, az új autótörvény ellen. A gyűlésen mintegy 600 soffőr jelent meg. Eleshangu rezolúciót fogadtak el, melyben kimondják, hogy január 16-án nemcsak Zlinből, hanem az egész környékről 600 autón felvonulnak a soffőrök Prágába és tüntető felvonulást rendeznek autóikon a fővárosban.

A szállítók is mozgalmat indítottak az új

autótörvény ellen.

Több szállító máris elhatározta, eladja autóját és ismét kocsit tart. — Vissza a lóhoz — ez a szállítók jelszava. Az új benzintörvény, adótörvény és autótörvény következtében az autókkal megtett ut kilométerenként 75 fillérrel drágul, ezért

kénytelenek a szállítók a modern szállító eszközök helyett visszatérni „a régi jó öre lóhoz”.

Dum-dum golyós, páncélautós kávé- és cigarettacsempészek éjszakai harca a vámőrökkel

Köln, január hó 4

A vámőrök a Wemb körül elterülő erdős vidéken veszedelmes csempésztársaságot tettek ártalmatlanná. A csempészek hatalmas turaautóba érkeztek a határ felől és a vámőröknek feltűnt, hogy leoltott jelzőlámpákkal haladt a gépkocsi egy olyan magánuton, mely el van zárva a közlekedés elől. Amikor a vámőrök el akarták állni a gépkocsi útját, a vezető rákapcsolva, teljes erővel nekihajtott a vámtisztviselőknek, akik azonban az utolsó pillanatban félreugrottak és rögtön sortűzet adtak le a menekülő gépkocsira.

Közben értesítették a következő sorompónál állomásozó vámőröket, akik az

észeveszett iramban száguldó gépkocsi vezetőjét hirtelen ráirányították,

ugy hogy a kocsi irányt tévesztve, teljes sebességgel nekiszaladt a sorompónak, feldőlt és az árokba zuhant. A bennülőket, — egy lengyelt és egy hollandust — sértetlenül huztak ki a kocsi roncsai alól. A vámőrök letartóztatták a csempészeket, akiknek

kétszeres acélpáncéllal ellátott gépkocsijában

tíz mázsa dohányt és kávét, továbbá két-ezer cigarettát találtak. A letartóztatotaknál dum-dum golyókkal ellátott katonai pisztolyokat is találtak.

— Emésztési nehézségek, gyomorfájás, gyomorégés, rosszullét, fejfájás, idegizgalmak, álmatlanság, gyengésségi állapotok, munkaképtelenség esetén a természetes „Ferenc József” keserűvíz megszünteti az emésztési zavarokat, a vérkeringést helyes útra tereli, felfrissíti a szellemet és egészséges álmot hoz. Az egyetemi klinikákon végzett kísérletek bizonyítják, hogy alkoholisták a Ferenc József víz használatát folytán éhségérzetüket majdnem teljesen visszaszerezték. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Harc Nagyváradon a mozgó lakereskedők ellen

Nagyvárad, január 4.

Nagyváradon hosszú hónapok óta úgy elszaporodtak az utcai faárusítók, akik faluból érkezett szekereken aránytalanul olcsó áron kínálják a fát megvételre, hogy a fakereskedők egymásután csukják be üzleteiket a falusi konkurrencia miatt.

Ezeknek a fakereskedőknek a kérésére, most a nagyváradi rendőrség 600 szekér tűzifa tulajdonosát idézte be, hogy leigazolassa őket, honnan veszik a fát, amelyet ilyen gyanúsán olcsó áron kínálnak eladásra?

Hogyan lehet spórolni

A görög deficit eltüntetésére újabb kísérletet tesznek

Athén, január 4.

A görög kormány tegnap minisztertanácsot tartott, amelyen azokat a rendszármányokat beszélték meg, amelyek mellett a kormány azt reméli, hogy mégis csak sikerül valahogyan a görög költségvetés deficitjét eltüntetni. E pillanatban másfélmilliárd drachma a költségvetési deficit, amelyet úgy akar a görög kormány kiegyenlíteni, hogy

a katonai szolgálati időt 14 hónapról 12 hónapra szállítja le.

Ez a kéthónapos katonai szolgálati időben való megtakarítás már maga is 200 millió drachmát tesz ki. Ezenfelül felmerült az a terv is, hogy a tisztviselők fizetésén is megtakarításokat érnek el, a mely megtakarítások végösszege 45 millió drachmára tehető.

Arról, hogy a még hiányzó néhány száz milliót hogyan akarja majd a görög kormány „behozni”, a minisztertanács nem tudott még terveket sem készíteni.

Még lejjebb kell szállítani a szolgálati időt.

Köröslacányi 7. és 8.

15 éves betörő, aki a detektív-felügyelővel is szembeszállt

Egy budapesti uriasszony kétségbeesett küzdelme a késelő rablóval

Budapest, január 4.
Kedden a déli órákban ismét vakmerő rablótámadás történt Budapesten. Kudelka János nyugalmazott detektív-felügyelő, aki építészszógoránál ebédelt, arra lett figyelmes, hogy a raktárpületben valaki motoszkál. Kudelka és sógora a raktárba sietett, ahol egy 15 éves suhancot találtak, aki épületfelszerelési holmit csomagolt nagy sietséggel.

A betörő nem ijedt meg a két férfitől, hanem revolvert rántott és Kudelkára lőtt.

A golyó azonban nem talált és a detektív-felügyelő rávetve magát a fiúra, csakhamar ártalmatlanná tette az elkeseredetten kapálózó betörőt. A fiú a rendőrségen bevallotta, hogy

az utóbbi hetekben hatvannégyszer tört be a raktárba s onnan körülbelül 15 ezer pengő értékű holmit lopott és a zsákmányt 20 orgazdánál értékesítette.

Az alig 15 éves revolveres betörőt átadták az ügyészségnek, az orgazdák ellen

pedig megindították az eljárást.

Kedden este még egy újabb rablótámadás játszódott le a magyar fővárosban, ezúttal a Városliget egyik néptelenebb utvonán. Özvegy Gáman Ernőné 46 éves uriasszony hazafelé tartott, amikor a sötétből egy ismeretlen férfi ugrott melléje és pénzt követelte.

Özvegy Gámanénál véletlenül nagyobb pénzeszeget volt a kétségbeesetten védekezett támadója ellen, aki retiküljét minden áron ki akarta tépni a kezéből.

És amikor az özvegy hangosan segítség után kiáltott,

a támadó kést rántott és összeszurkálta az urinőt, majd amikor az eszméletlenül összeesett, kitépte kezéből a retikült és elmenekült.

Özvegy Gámané később magához tért és újból segítségért kiáltott. Járókelők, rendőrök siettek hozzá s kihívták a mentőket, akik a súlyosan sebesült asszonyt beszállították a Rókus-kórház sebészeti osztályára. A késelő bandita kézrekerítésére a rendőrség széleskörű nyomozást indított.

Roham, rajvonal, ágyutüz...

Egész szabályosan folyik a kínai-japán háború
Gyilkos offenzíva egy határszéli városért

Peking, január 4.
A pekingi sajtó jelentései szerint a Mandzsúria és Észak-Kína határán elkeseredett japán offenzíva folyik a kínai határvárosok elfoglalására. Ezek a jelentések arról számolnak be, hogy más pontokon elért sikerek után a japán hadsereg háromnapos előkészítés után

rohamot intézett Sanghaj-Kvan város ellen.

A rohamot előkészítő ágyutüz a város legnagyobb részét romba döntötte, de a kínai védőcsapat olyan megsemmisítő ágyutüzzel fogadta a japánok rajvonalait, hogy azok kénytelenek voltak többször is visszavonulni.

A japán támadás kedd reggeltől a déli órákig szakadatlanul tartott, a város azonban mégsem sikerült elfoglalniuk.

A pekingi Hófer-jelentéssel szemben a tokiói Hófer arról számol be, hogy a japán csapatnak mégis sikerült Sanghaj-Kvant elfoglalnia.

Valószínű, hogy a tokiói jelentés a helyes, mert az amerikai ügyvivői is azt sürgönyözték Washingtonba, hogy a japánoknak sikerült irtózatos ágyu-

tüz után rohammal elfoglalni a rommá lőtt városkát.

Az amerikai ügyvivő jelentése szerint Sanghaj-Kvant kedden délután vették be a japánok.

JAPAN MEGSEM KÖT MEG-
NEMTÁMADÁSI EGYEZ-
MÉNYT A SZOVJETTEL

Néhány nappal ezelőtt számoltunk be arról, hogy Japán 300 ezer tonna orosz petróleumra kötött üzletet a szovjettel s ebből a hatalmas üzletkötésből arra következtettek, hogy a két távolkeleti nagyhatalom között megkezdődik a barátságosabb érintkezés korszaka.

Most a Daily Telegraph arról értesül, hogy

az orosz-japán barátságból semmi sem lesz, mert Japán kormányja értesítette a szovjetet, hogy nem köt vele meg nem-támadási egyezményt.

A tárgyalásokat a japánok szakították meg, a londoni lap kommentárjai szerint azért, mert az orosz kormány éppen a napokban vette fel szinte tanácsszíven Kinával a diplomáciai viszonyt, sőt már követet is küldött Nankingba.

Ötszáz halott Sanghai-Kvan romjai alatt

London, január 4

Újabb jelentések szerint most már semmi kétség, hogy a japán csapatok Sanghai-Kvan városkát tényleg bevették. Európai lap tudósítók is megerősítik a város bevételének hírért és ezek az újságírók közlik, hogy

az összelőtt város romjai alatt mintegy ötszáz polgári és katonai egyén holt-

A holttesteket ma még nem lehet eltakarni.

Ugyancsak sajtójelentések számolnak be arról is, hogy a város elfoglalása nem volt olyan könnyű, mint amilyen egyszerű feladatnak azt Japán képzelte. A záró roham előtt a japán hadvezetőség kénytelen volt a maga tankjait is harcba állítani és csak a tankok puhító munkája után vonulhatott a város ellen a gyalogság.

Abban a közelharcban, amely Sanghai-Kvan falai alatt folyt,

egy kínai zászlóalj teljesen felmorzsolódott.

A kézitusá után a kínai csapatok hátrálásra kényszerültek, de a kínai hadvezetőségnek sikerült a visszavonuló csapatokat a várostól hét kilométernyire a város védelmének második állásában a japánokkal ismét szembefordítani.

A város védelme során a japánok igen sok katonát veszítettek, amit annak köszönhetnek, hogy a kínai gépfegyveres csapatok bihetetlen szívóssággal és az utolsó pillanatig a helyükön maradtak.

Én vagyok:

Liane Haid

A solfőröm:

Gustav Fröhlich

A solfőr egész életére van-e szerződötve?

Az asszony szerelme-e a sofförjébe?

A solfőr valóban sofför-e?

Az asszony szigorú főnöknője-e a sofförjének?

A solfőr tudni akarja-e ki a főnöknője?

? Fentiekre választ ad az

ASTRA MOZGÓ

PÉNTEKTŐL KEZDVE A

„Nem kérdelem ki vagy”

című filmben

Csehországban már erősen pusztít a spanyoljárvány

Angliában is egyre növekszik a megbetegedések száma

Prága, január 4

A spanyolnátha-járvány Európában egyre erősebb méreteket ölt. A köztársaság területén egyelőre még csak a történelmi országokban, főképpen Csehországban diadalmat arat a járvány. Az egyes esetek elég súlyosak, úgyhogy aránylag nagy a halálozási szám. Prágában is erősen lépett fel a járvány, sok a halálos eset is. A városi központi temetőben

150 százelekkel emelkedett a temetések száma, mióta a járvány tart.

A krematóriumban pedig 80 százalékkal több a halotthamvasztás, mint ezelőtt. Angliában is erősödik a járvány. Birminghamban már 30-ra emelkedett a halottak száma. 100 rendőr, 300 postás és 600 közuti alkalmazott is megbetegedett.

A meteorológiai intézet ma nem adott ki időjárásjelentést, mert valamennyi alkalmazottja beteg.

Portsmouthban is veszedelmes méreteket öltött a járvány.

Pokolgép he yelt ma ac volt a „veszede'mes” csomagban

Bécs, január hó 4

A postatakarékpénztár épülete előtt kis ládikót találtak, melynek külseje feltűnően hasonlított pokolgéphez. A rendőrök óvatosan elszállították a ládikót és megvizsgáltatták szakértőkkel. A szakértők is úgy vélekedtek, hogy a ládikó veszedelmes pokolgépet tartalmaz. A ládikón huzalok és óraműves szerkezetek voltak.

Sőt a szakértők megállapították, hogy a pokolgépet különös szakértelemmel szerelték fel.

Később a ládikót felbontották a rend-

őrségen és legnagyobb meglepetésre kiderült, hogy nem pokolgép, hanem malac volt benne.

Cirill nagyhercegnek már nagyon sürgős a cári trón

Páris, január hó 4

A 15 évvel ezelőtt lezajlott bolsevista forradalom elől elmenekült és emigrációban élő oroszok e pillanatban Cirill kétes értékű felségjogaira támaszkodva most proklamációt intéztek az orosz hadsereghez, amelyet 1917 óta vörös hadsereg néven ismer a világ. Proklamációjában arra hívja fel a vörös hadsereget, hogy erélyes kézzel vessen már véget a kommunizmus önkényuralmának.

Kérjen csak

Robert szardiniát

tiszta boggyóalajjal gondosan elkészítve, évtizedek óta ismeri az ország fogvasztóközönsége.

Egyetlen próba meggyőzi Önt! — Utánzatoktól!

A Robert szardinia minden jobb műszerüzletben kapható.

BUTORVÁSÁRLÁS
BIZALOM DOLGA!

BUTORAINK MINŐSÉGÉBEN
NEM FOG CSALATKOZNI!

SZÉKELY és RÉTI
BUTORGYÁR R. T.

BRASSO
BUKAREST
MAROSVÁSARHELY

HIREK VIZIÓ

a 100 lóerős közép-iskoláról

Sokszor kérkedünk azzal, hogy a technika századát éljük. A gépek egyre több teret hódítanak s így könnyen valószínű, hogy már 10 év múlva a következő jelenet játszódik le egy középiskolában: (Ajánlva a régi pedagógusoknak.)

Apa (igazgatóhoz): Elhoztam a kisfiamat kérem. Egy tanító sem tudott még vele zöldre vergődni...

Igazgató: Nyugodjék meg uram, itt mindent megtanul a gépek segítségével. A gyermekek érdeklődését rendszerint azzal keltjük fel, hogy egy villamos kalapács alá ültetjük, amely ötpercenként szeget üt a fejébe. Amikor figyelni kezd, egy másik készüléket hozunk működésbe, ami két fülét felváltva hegyezi. A bántortalanul beszélő gyermekeken is segítünk ezzel a géppel...

Apa: Hiszen ez egy miniatűr közsörűköl!
Igazgató: Eltalálta uram! Ezzel köszörüljük a torkukat. Megjegyzem, hogy ezektől függetlenül minden előadás után automatikusan működő ékekkel tágitjuk a növendékek látkörét.

Apa: Nem kedvetleníti el ez a módszer a gyermekeket?

Igazgató: Mondja már? Hát ezek a csapok mire valók? A mogorva nebulót egyszerűen műtőágyra fektetjük s néhány miligramm desztillált kedvet csepegtetünk belé!

Apa (dadogva): I-gen!
Igazgató (élénken magyaráz): Mi nem kímélünk pénzt és fáradságot. Okleveles dudatanárt szerződtettünk, aki az improvizációkat megtanítja kesztyűben dudálni. Nem egy ilyen növendékünk helyezkedett el már a hangosfilmmel!

Apa: ...és ha mindez nem használ?

Igazgató: Uram, ne legyen naiv! Még nem is látta legfontosabb gépjelét! Nézzon csak ide! Kivülről olyan, mint egy szobor. Ha szét nyitjuk, így ni, egy gyermek éppen, hogy elfér a belsejében. Látja belül ezt a reuszték kését? Amikor a gyermeket belezárjuk, le nyomom a kapcsolót, a kések működni kezdenek s hipp-hopp emberi faragunk belőle.

Apa (aggódva): ...és aki belehal?

Igazgató (nyájasan): ...az üdvözl. Az intézetünkhöz tartozó temetőben hatalmas fényoszlopok szolgáltatják az örök világosságot. Felhívom figyelmét, hogy a temető földje is saját preparátumunk. Vegyszereink olyan arányokban keverték, hogy könnyű legyen nekik... Mi az, mit sir?

Apa (zokogva): Sajnálom, hogy az én koromban még nem volt fejlett technika. Más ember lett volna belőlem. Szerintem ez az igazi individuálpeszichológia.

Nemes Ferenc

— **IDŐJÁRÁSJELENTÉS.** A budapesti meteorológiai intézet jelentése szerint az igen enyhe, ködös idő továbbra is megmarad, sok helyen köddel és ködös esővel.

— **TÜZ PETRILLAN.** Déváról jelentik: A község házi épületben van elhelyezve a perzepeia hivatal is és az éjjel keletkezett kéménytüzből kifolyólag elégték a hivatalos okmányok. A tüzvizsgálat van hivatala kiderítette a tűz keletkezésének okát.

— **BAL KÖZBEN SZIVENSZURTA VETÉLYTÁRSÁG.** Déváról jelentik: Felsőlunkói község fiatalága nagy táncmulatságot rendezett az elmúlt napokban. Tánc közben Dud Juon és Páscán Tódor összeszólalkoztak, mire utóbbi zsebkésével szíven szurta Dud Juont, aki a brádi kórházban bele is halt sérülésébe. A tettest letartóztatták és átadták az ügyészségnek.

— **EGÉSZ CSALÁDJÁT KIIRTOTTA ÖRÜLÉSI ROHAMABAN EGY PARISI ASSZONY.** Párisból jelentik: Egy 40 éves francia asszony hirtelen megtebe-lyodott. Az örült nő kezébe kerítette férje revolverét, amellyel először férjét, majd 70 éves édesanyját és 9 éves kisfiát lőtte agyon. Kisfiáját pusztá kézzel fejtotta meg. A szerencsétlen nő később magához tért s rokonainak bucsulevelet írt, amelyben bejelentette, hogy tettét pillanatnyi elmezavarásban követte el. Azután önmagával is végzett.

★ **JÖN KÖRÖSLADANYI!** Ez alkalommal is városzerte nagy az érdeklődés Körösladányi mester és akaratlan komikusdárjának előadásai iránt. Jegyek Hiemeschnél.

LUX
MOZGÓ, BRASSÓ

ROMÁNIAI
PREMIER!

Pénteken, január 6-án

az ujesztendő első öröme
a legnagyobb operettslágert

ÁBRAHÁM PÁL

legújabb tánc- és zeneslágere

A leső szakértő

Az új világtrend kitermeli az új foglalkozásokat és az új foglalkozások az új elnevezéseket.

Móricz Zsigmond egyik finom novellájában az esőlesőkről beszélt. Azokról, akik állandóan az eget figyelik. Hogy jön-e az égi manna.

A most folyó pénzügyi tárgyalások kitermelték a leső szakértőt. Az elnevezésben találóan és nagyon kifejezően benne foglaltatik a foglalkozás lényege.

A külföldi hitelezők detektívjei figyelik, hogy a kormány hova fordítja azokat a garasokat, amelyeket az adólesők szednek ki belőlünk. A leső szakértő meg fogja lesni, hogy vajon az ellesett penzekből a kormány fordít-e valamit szociális célokra, munkaalakmakra, utépítésre. Bizony, bizony, ha jól emlékszünk, a kormányoknak ilyen feladatai is volnának.

Most már alaposan lesettek és még alaposabban elesettek leszünk. Lesben áll ez is, az is. A nagy köröpadászatban pedig a polgár, mint üzött vad kering ide-oda és minden bokorból csak fenyegetően leskelődő szemek villognak felé.

Ne leselkedjenek urak. Hiszen itt már mindenki megadta magát. Sajnos, nincs már itt lesni való.

Meg akarta ölni 12 esztendőös kisfiát, — halálra sebezte önmagát

Tragédia egy marostordamegyei községben

Marospásárhely, január 4.

A marostordamegyei Harangláb községben megrendítő tragédia játszódott le. Egy Mánné nevű 40 esztendőös asszony el akart menni a fonóba, 12 esztendőös gyermekét azonban otthon hagyta. A kisfiú felt a házban egyedül maradni s alhatatosan kérte az anyját, hogy vigye magával.

Az asszony, aki megrögzött iszákos, fel-

dühödött a gyermek alhatatosságán s indulatában kést ragadva a kisfiura rohant. A gyermek kétségbeesetten futott ki az udvarra, az anyja pedig utána.

Mikor a kapuhoz ért, a kisfiú elbotlott, az asszony keresztülesett rajta s a kés oly szerencsétlenül furódott lábaszarába, hogy átvágta a főütőerét.

Mire segítség érkezett, az asszony már el is vérzett.

Pókokat egyetnek karácsonykor!

— mondotta ünnepi szentbeszédében a ratosnyai pap

Mikor a politika telér a szószékig és be-
iolakodik a templomba

Marospásárhely, január 4.

A vásárhelyi ügyészséghez ma a maga nemében nyilván páratlanul álló feljelentés érkezett be. A feljelentő Alexander Marconi ratosnyai kereskedő, aki előadja, hogy falujának karácsonyi ünnepét kínos incidens zavarta meg. Ugyanis Moidovan Theodor, a helyi lelkész igen szenvedélyes politikus. Miután a község tanácsai választások Ratosnyán küszöbön állnak, a pap a karácsonyi ünnepet arra találta alkalmasnak felhasználni, hogy agitációt fejtsen ki hívei között nem a jóerkölcsök és a vallásosság érdekében, hanem saját politikai pártjának előnyére.

Szentbeszédében tehát eltekintett a

Szentírásról s ehelyett határozott hangon felszólította híveit, hogy feltétlenül erre és erre a pártra adják voksukat.

— S aki ez utasításomnak nem teune eleget, — fejezte be ragyogó szónoklatát a lelkész — az az ünnepekre pókokat egyék...

Legalább is így adja elő a feljelentés.

Ami egyébként, tekintve politikus nemzetit mi voltunkat, nyilván nem fog súlyosabb következményeket maga után vonni. Hiszen mire ítélte kerül a sor, az a párt, amelynek érdekében a derék tiszteletes agitált, már talán hatalomra fog kerülni.

S jaj lesz a feljelentőnek.

erélyes nyomozást indított a tettesek kézrekerítésére.

★ A SIELÉS ABC-JE. Déván István, Magyarországi többszörös sibajnoka, a kiváló sportszakiró ilyen című könyve újból kapható Brassóban. A kezdő szövegnek nélkülözhetetlen könyv részletesen, könnyen érthetően tárgyalja a sífutás, lesiklás, mászás technikáját, a különböző fordulókat, lendületeket, irányváltatót íveket, azonkívül a sík és egyéb sízéshez szükséges felszerelési tárgyak és ruházat kezelését stb. A Brassói Turista Egyesület is e könyv alapján vezet nagyszerű sítanfolyamait. A számos művészi kiviteli képpel ellátott könyv ára 90 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában. (Brassó, Kapu-utca 56—58. szám.)

A MUZSIKÁLÓ SZERELEM

amely a tűzön-vizen, földön és levegőben való igaz szerelmet örökíti meg.

Megbukott a „jégi hattyu“ Sonja Henie jölvégződő incidense

Berlin, január 4.

A fiatal norvég műkorcsolyázó világbajnoknő nemrég elhatározta, hogy műkorcsolyázó programját kibővíti. Anna Pawlovna világ-hírűvé vált táncát: a „haladók hattyu“-t akarta a jégen eljejteti. Első próbálkozásán ragyogó fehér selyemruhában, szárnyakkal

oldalán jelent meg a jégen, de a berlini publikumnak nem tetszett Sonja új szerepében. Fütty hangzott el, majd viharosan követelték, hogy jöjjön műkorcsolyázó programjával. A bájos Sonja mit tehetett egyebet: hamar öltözőjébe vonult, begyömöszölte új jelmezt bóröndjébe és — újból kijött megszokott műkorcsolyázó ruháskájában. A sportpalota közönsége ezután megint szünni nem akaró ünneplésben részesítette a többszörös világbajnoknőt...

★ A BRASSÓI EFORIA-FÜRDŐ január hatodikán, Vízkeresztkor zárva van. Az igazgatóság.

★ BIZOMÁNYOSAINK FIGYELMÉBE! Tekintve, hogy naptáraink iránt új év körül egyre erősödik a kereslet, kérjük mindazokat a bizományosokat, akiknél a már kiküldött mennyiség elfogyott, adják fel azonnal további naptárrendeléseiket. Brassói Lapok Könyvosztálya.

★ A londoni Roackitt Ltd. világhírű gyár látja el az egész világot a legjobb kályhafestékekkel. Nagy szerencse, hogy a megszokott behozatali rendszabályok dacára elegendő áru juthatott be az országba, úgy, hogy a lakfényes kályhákhoz szokott jó gazdaszszonyok hozzájuthatnak a felülmulthatatlan minőségű Zebra grafitához.

— **Házasság — ötvenhárom évig tartó jegyesség után.** Hódmezővásárhelyről jelentik: Érdekes jegyespár jelent meg tegnap az anyakönyvi hivatalban. A vőlegény, Vig Pál, 1848-ban született, tehát most 84 éves, a menyasszony, Forma Rozália pedig 80 esztendőös. Vig Pál még a nagy szegedi árvíz idején menekült Vásárhelyre s 1879-ben, mint nős ember ismerte meg mostani menyasszonyát. Akkoriban elköltözött feleségétől, de miután a valóper lefolytatásához nem volt pénze, egészen mostanáig, feleségének a napokban bekövetkezett haláláig kellett várnia, hogy bevált-hassa régen tett házassági ígéretét. Most már aztán rövidesen megtörténik az esküvő.

Szép fehér fogak: Chlorodont

a csodásan üdítő
borsmenta-fogpép.

SPORT

Kiírták Románia
korcsolyázóbajnoki
versenyeit

Brassó, január 4.

A nemrég alakult Romániai Korcsolyázó Szövetség a napokban tartott gyűlésén megállapította az országos korcsolyázó bajnokság szabályait, melyek a következők:

1. Románia gyorskorcsolyázó bajnoksága. Távf: 500 m., 1500 m. és 5000 m.

2. Románia műkorcsolyázó bajnoksága, úrak részére. Kötelező gyakorlatok 19. a. b., 20. a. b., 23. a. b., 25. a. b., 30. a. b., 34. a. b. Szabadon választott gyakorlatok 4 percig. Szorzószám 12. Elérhető legmagasabb pontszám: kötelező gyakorlatoknál 216, szabadon választottaknál 144. Összesen 360 pont.

3. Románia műkorcsolyázó bajnoksága, hölgyek részére. Kötelező gyakorlatok: 8. a. b., 15., 15., 22. a. b., 33. a. b. Szabadon választott gyakorlatok 4 percig. Szorzószám 6. Elérhető legmagasabb pontszám: kötelező gyakorlatoknál 120, szabadon választottaknál 72, összesen 192 pont.

4. Románia páros műkorcsolyázó bajnoksága: szabadon választott gyakorlatok (tánc) 4 percig.

A versenyek időpontját és helyét még nem állapították meg. Valószínű, hogy a gyorskorcsolyázó bajnokságok Kolozsváron, a műkorcsolyázó versenyek pedig Csernovicban zajlanak le.

Rövid sporthírek

A Nemzeti görögországi és törökországi mérkőzése után Egyiptomba utazik, ahol négy mérkőzést játszik le.

Kalmár, aki a Hungária genovai mérkőzésén súlyosan megsérült, hazaérkezett Budapestre, ahol szanatóriumba szállították.

Brazília-Uruguay mérkőzés a világbajnok vereségével végződött, Brazília győzött 2:1 (1:0) arányban.

A magyar csapatok közül eddig csak a Kispest és a Szeged FC nyerte meg turája minden mérkőzését.

Arosában siugróverseny volt, melyen Kauf-

TRITSCH Sportáruház

postacsomagokban vidékre is szállít:
felszerelt ski-t, rodli-t, korcsolyát stb.
BRASSÓ, Str. Voivodul Mihai 20 (Kolostor-u.)

mann győzött 333.2 ponttal. Egy más versenyen Kaufmann 70 méteres ugrásával sánckordot ért el.

Schmeling-Baer mérkőzés lesz júniusban jótékony célra. Szeptemberben lesz a Schmeling-Sharkey revans.

A Nemzeti Sport magyarosító pályázatára 10 idegen szóra számos magyaros kifejezés érkezett. Három szóra találtak csupán megfelelő magyar sportszakkifejezést és pedig: fault helyett csin, krall helyett kalló, standard helyett szint. Defekt, favorit, hendsz, kenter, taccs, szkrecs, tip helyébe nem találtak megfelelőt.

SZERKESZTŐI
ÜZENETEK

— P. Emil, Lupény. Nem tudjuk megállapítani, hogy a két bemutatott mozgókép közül melyik a jobb és, hogy őszinték legyenek, nem is merjük megállapítani. Nem értünk hozzá és nem akarunk felelőtlenül tanácsot adni. Minden műszaki kereskedő ismeri mindkét gépet és tessék az ország bármelyik műszaki üzletétől gépleirást és ajánlatot kérni.

— J. Lenk, Nagyszeben. Felvilágosítását köszönjük. Figyelje meg ifj. V. M. Konstanca részére küldött üzenetünket. — Karácsonyi est. Versének helyet adtunk volna, de beérkezésekor karácsonyi mellékletünk már le volt zárva. Legközelebb hasonló verselői készséggel írott verseit „Ifjú Nemzedék” című rovatunk esetleg használhatná.

— K. István, Gyimesfagel. A felmondási időt általánosan az új munkatörvény szabályozza. A munkatörvény minden alkalmazottra érvényes, tekintet nélkül, hogy az kézimunkás, vagy pedig tisztviselő.

— Ifj. V. M., Konstanca. Legutóbb közölt üzenetünk kiegészítéseként közöljük, hogy Nagyszebenből; a B. L. egyik olvasója úgy informál bennünket, hogy Romániában a régi mestereggedük egyik legjobb ismerője Babos Béla, Nagyszebenben. Esetleg forduljon hozzá.

— A BARSSÓI RÓM. KATH. NŐEGYESÜLET ifjúsági szakosztálya, a Leányklub január hó 7-én este fél 9 órai kezdettel táncal egybekötött műsoros teastélyt rendez, melyre mindenkit szeretettel meghív a Rendezőség.

Primăria Municipiului Braso

No. 30.265—1952

Serv. Economic.

HIRDETMEY

Ezennel az érdekeltek tudomására hozzuk, hogy a mezőgazdasági kamarának 42—1952 számú átirata szerint a „Heid”-féle rostológép (V. oszt. M. 2.) 50 százzal lelkkel redukált áron eladó, úgy, hogy egy gép eladási ára 8.825 lej, amelyhez esetleg a kamara is hozzájárul.

Brassó, 1952 december 31.

Primar: Secretar General:
Dr. C. Voicu mp. Socaciu mp.

PAPINI:

KRISZTUS
története

Propaganda kiadás 90 lej
vászonkötésben csak

Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában, Brassó.

SCHALOM ASCH:

I. Moszkva ARA 168 lej

A leghatalmasabb, legmegragadóbb és legszínesebb kép a mai Oroszországról.

II. Pétervár ARA 168 lej

Ebben a kötetben látjuk Pétervárt, a mindenható cárok városát, hanyatlásának idején, ahogy az elnyomottak jajveszékével nem törődve, siketen, bűnök és kicsapongások közepette rohan a pusztulásba. Kaphatók a Brassói Lapok könyvosztályában, Brassó.

Egy előfizető. Foglalkoznánk beküldött irásban felhozott adatokkal és kérdésekkel, ha a nevet legalább velünk közli. Mi megértjük Önt, aki állami tisztviselő, hogy ebben a kérdésben nem akarja, hogy neve szerepeljen és mi az Ön nevét nem is hoznánk nyilvánosságra, de mielőtt a felvetett kérdéssel foglalkozunk, nekünk mégis csak tudni kell, hogy kinek az adatai alapján dolgozunk. — L. Helén, Palotailoa. Mindenekelőtt: így nem lehet beszélni. Az, aki öngyilkosságra gondol és közben imádja a bel- és külföldi irodalom minden remekét, az vagy akkor nem mond igazat, amikor öngyilkossággal fenyegetőzik, vagy akkor, amikor irodalmi ömlegéseket vet papírra. Az az aktivitás, amely az Ön irodalom szerzetéből kiválglik, olyan erős és lelkes aktivitás, amely kizárja, hogy ne igenele az élet mindig jelenlévő és mindenhol megtalálható kis örömeit. Egész embernek és egyenes embernek kell lenni ma már. Arról kell beszélni, amiről lelki világunk belső éne gondolkodik. Kissé fellegrzős és hisztérikus tünet, hogy Ön esordultig tele van az irodalom iránti lelkesedéssel és közben csak azért nem lesz öngyilkos, mert fél attól „a sok földtől”, amely a sírgödörben a testét nyomná. Egyetlen praktikus tanácsunk van: vagy két-három hónapra függessze fel a regényolvasást és sürgősen szerezzen bele valami jó képi és egészségesen férfias fiuba. És ne írjon verset. Egyetlen egyet sem. Önnek a versírás éppen olyan mérge, mint az állandó regényolvasás. — Egy olvasó, Brád. Az addóellenőrző üzenet szívesen nyilvánosságra hozzuk, de a konkrét adatokon felül teljes nevet és tanukat kérünk, akik az adatokat és a tényállást igazolják. — Dal. A verse nem jó és ha közölhető lenne, akkor sem közöljük az Ön fényképével. — N. János, Simeria. Nagyon sajnáljuk, de nem tudunk kérésének eleget tenni. Tanácsot azonban adhatunk. Önnek bizonyára van Bukarestben ismerőse. Kérje meg az ismerőset, menjen el a bukaresti rendőrség bejelentő hivatalába és ott pontos adatok alapján megkaphatja az illető bukaresti lakáscímét, ha csak nem az a baj, — ami leleléből valószínűleg látszik, — hogy az illetőnek nincs bejelentett lakása. — K. Ferenc, Gy. győcsomafalva. 1. A Vasárnapi Lapokról írott elismerő sorait köszönjük. Legekezünk a lapot továbbra is ebben a szellemben szerkeszteni. 2. A másik proposícióját ugyancsak köszönjük és nincs kizárva, — ha a viszonyok tovább is romlanak, — hogy ezt a rendszert bevezetjük. — Ez az új generáció. Nehéz probléma az Önök problémája. A gyerek pajkos, nem tanul, csintalan és — lop. Önök,

Szívünk mély fájdalommal tudatjuk, hogy a mindnyájunk által nagyon szeretett jó férj, édesapá, após, testvér, sógor és rokon

Zelczer Lázár

nyug. OFR. tisztviselő

életének 58-ik, boldog házasságának 26-ik évében f. hó 3-án este hosszas szenvedés után megszűnt élni.

Drága halottunk hült tetemét f. hó 5-én d. u. 4 órakor fogjuk a gyászháztól Brassó, Kut-utca 88 szám alól a ref. temetőbe örök nyugalomra kísérni

Nyugodjál békében!

Brassó, 1933 jan. 4.

A gyászoló család

mint szülők, attól félnek, hogy beteg: kletómánias. Ez a legkevésbé valószínű, de ha ez az aggályuk felmerült, meg kell nyugtatni kétségüket és feltétlenül vizsgáltassák meg a gyereket egy alaposan képzett és komoly ideggyógyással. Ha nem a betegsége hajtja a lopásra, hanem a pajkosság és rosszasság, úgy eddig nagyon hibás uton jártak, hogy büntették. Az államok évszázadok óta egyebet sem tesznek, mint büntetik a tolvajt és ennek ellenére is tovább lopnak az emberek. Tessék megfordítani a nevelési rendszert! Önök nem írják ugyan meg, hogy milyen anyagi körülmények között vannak, de tekintettel arra, hogy a tolvajt rendszerint a szegénység és a nyomor kergetik bűnbe, azt tanácsoljuk, hogy amennyire anyagi körülmények csak engedik, lássák el minden jóval a gyermekét. A gyerek itt-ott egy kis cukor szeretne, egy futball-labdát, valami játékot, vagy cseccbecsét. A jó szülőnek ki kell lenni, mi az ilyen gyermek óhaja és teljesíteni kell. Teljesíteni muszáj. A gyermek, az Önök gyermeke, nem ellenállólképes. Nem bír beletörődni abba, amibe a nagyok már régen beletörődtek, hogy vágyainkat kielégíteni nem lehet. Mi felútoztuk, odáig fegyelmeltük magunkat, hogy meg tudunk állni a tele, kirakat előtt és bár nincs téli kabátunk és megvesz a tél hidege, nem törjük be a kirakat üvegét, hogy onnan téli kabátot „vegyünk”. Az Önök kis fia nem bír ellentállani a kísértésnek és nem bírja lefékezni a vágyait, tehát ki kell elégíteni a vágyait mindaddig, amíg a fejlődésnek olyan stádiumába ér, amelyben már erősebb benne az erkölcsi törvények tisztelete, mint vágyai kielégíthetlenségének fájdalma.

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6. vastag betűből 12 lej. Vasárnap: 7.50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyszeri hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény.

Vételezés

TAKARÉKBETÉTEKET Nagyszebeni Alt. Takarékpénztárnál, 1 és fél millióig, — részösszegekben is — elfogad részeseleképpen TELJES ÉRTEK-BEN jól jövedelmező iparvállalat. Felvilágosítást ad Wirtschafstverband A. G., Mediaş.

PRIMA MINŐSÉGŰ PRESELT SZÉNA ELADÓ. Szücher Ábrahám, Ditrău, Jud. Ciuc. 132

AZ EST-re

(negyedévre 400 lej) Brassóban ELEKES-nél fizethet e/d!

Kapu-utca 6 sz. Telefon: 126

Kézbesítési díj nincs!

Női harisnyák minden minőségben legolcsóbbak, legjobbak Franz Gross kötöttárúgyárában, Brassó, Kapu-utca 38.

„Record” kötőgép és egy nyolcas számú „Matador” játék olesón eladó. Brassó, Str. Basarabia 8. 143

A szilágysági MERA autóbusz-vállalat

1933 január 5-től

mindennap kétszer indít járatot az eddigi egy járat helyett

Cluj — Huedin — Ciucea — Simleul Silvaniei — Zălau között

I járat indul Clujról 8³⁰ órakor, érkezik Szilágysomlyóra 12³⁰ és Zilahra 13³⁰ órakor. II járat indul Clujról 15⁴⁵ órakor, érkezik Szilágysomlyóra 19³⁵ és Zilahra 20 órakor.

Kényelmes utazás — Pontos közlekedés. — Fűtött új kocsikkal — Indulás Clujról a fő posta melletti autóbusz állomástól.

Kiadó, laptulajdonos, és nyomda: Grünfeld Vilmos és Tsai közkereseti társaság

Iskolák
Egyesületek

— A BRASSÓI REF. NŐSZÖVETSÉG hálás köszönetét mond szegényei nevében a következő kegyes adakozóknak: Dánér Lajos 2 p. cipő, Benedek Dénes, Benedek Gábor, Bene József, Bálint György, Biró Sándor, Golnhoffer József, Kovács Bálint, Nagy Abraham, Szász István, Fr. Ipsen, D. Mociornita 3—3 p. cipő, Vestis Rt., Brassói Lapok, Jud. Textila Ardeleana, Tellmann Vilmos, Stollwerck, Révész József, Postăvria Populă, E. Rosenberg, Fibra, Berbecar, Scherg et Comp., Schütz, Butyka, Wächter, Herkules, Tabak, Sárossy, Haas, Hesshaime, Szegedi, Miess, Holdengraber, Westemean, Büchler, Bahmüller cégeknek értékes áruadományaikért, Bodendorf Károlyné 200, özv. Száva Geróné 200, Borbáth Zoltán 50, Weissenbahn Edéné 100, Szöcs Lázárné 40, Gyárfás István 20, Vasilescu Gabriella 100, Salamon Erzsébet 43, Király Lajos 500, Celluloze gyár 500, Ref. Leányszövetség 500, Havadi Mártonné táncutánró 157, Balla Ilona 200, Butyka Viktor 100, a Népújság utján N. N. 100, Gruber Lászlóné igazgató neje 500, Orendi cég 100, Gál Péterné 100, Benedek Dénes 150, Baloga István 100, Vissnovszki Erzsébet 45, Tellmann Béla 200, Szabó Béni 500 lej és szücsárak, Papirgyár 1000 lej, Gáspár István Hévíz 100 lej pénzádományért.

— EVANGÉLIKUS KÉZIMUNKÁ DELUTÁN. A január havi kézimunka délutánt a hónap első csütörtökén, 5-én délután 4 órai kezdettel megtartjuk az egyház tanácstermében. A vasárnapi iskolaavatásra való tekintettel számos megjelenést kér — s vendégeket szívesen lát — a jótékony egyesület elnöksége.

— A TURKÖSI EVANG. JÓTÉKONY EGYESÜLET hálás köszönetét nyilvánítja azoknak a kegyesszöv adakozóknak, akik az 1932. évi karácsonyi gyűjtés alkalmával is a jó Isten által gondjainkra bízott munkaképtelen, ruhátlan öregek, özvegyek súlyos keresztségét könnyítették s a szegény, rászorult iskolagyermeket gyámoltították, segítették szeretetadományaikkal, egyesületünk pedig nemcsak célja elérésében megörvendeztetett. Deák Sándor lelkész.

— A TURKÖSI EVANG. JÓTÉKONY EGYESÜLET hálás köszönetét nyilvánítja azoknak a kegyesszöv adakozóknak, akik az 1932. évi karácsonyi gyűjtés alkalmával is a jó Isten által gondjainkra bízott munkaképtelen, ruhátlan öregek, özvegyek súlyos keresztségét könnyítették s a szegény, rászorult iskolagyermeket gyámoltították, segítették szeretetadományaikkal, egyesületünk pedig nemcsak célja elérésében megörvendeztetett. Deák Sándor lelkész.

— A TURKÖSI EVANG. JÓTÉKONY EGYESÜLET hálás köszönetét nyilvánítja azoknak a kegyesszöv adakozóknak, akik az 1932. évi karácsonyi gyűjtés alkalmával is a jó Isten által gondjainkra bízott munkaképtelen, ruhátlan öregek, özvegyek súlyos keresztségét könnyítették s a szegény, rászorult iskolagyermeket gyámoltították, segítették szeretetadományaikkal, egyesületünk pedig nemcsak célja elérésében megörvendeztetett. Deák Sándor lelkész.

— A TURKÖSI EVANG. JÓTÉKONY EGYESÜLET hálás köszönetét nyilvánítja azoknak a kegyesszöv adakozóknak, akik az 1932. évi karácsonyi gyűjtés alkalmával is a jó Isten által gondjainkra bízott munkaképtelen, ruhátlan öregek, özvegyek súlyos keresztségét könnyítették s a szegény, rászorult iskolagyermeket gyámoltították, segítették szeretetadományaikkal, egyesületünk pedig nemcsak célja elérésében megörvendeztetett. Deák Sándor lelkész.

— A TURKÖSI EVANG. JÓTÉKONY EGYESÜLET hálás köszönetét nyilvánítja azoknak a kegyesszöv adakozóknak, akik az 1932. évi karácsonyi gyűjtés alkalmával is a jó Isten által gondjainkra bízott munkaképtelen, ruhátlan öregek, özvegyek súlyos keresztségét könnyítették s a szegény, rászorult iskolagyermeket gyámoltították, segítették szeretetadományaikkal, egyesületünk pedig nemcsak célja elérésében megörvendeztetett. Deák Sándor lelkész.

Felelősszerkesztő: Kocsis Béla